

Peter Dörfler, **Mutasti greh**. Poslovenil Janez Pucelj. Mohorjeva knjižnica 58. Založila Družba sv. Mohorja v Celju 1933. 95 strani.

Povest je še bolj poslovenjena kot *Krivični vinar*, a najbrž bo bolj utrudljivo kot umetniško dvigajoče to tisočkratno zrcaljenje neke možnosti, ki se sploh ne razodene. Kakšen greh je naredil nekoliko manj vredni vaški črednik, nas ob koncu prav za prav tudi več ne zanima, kajti pisatelj je hotel razložiti predvsem skrivnost greha sploh v svitu vesti in katoliške vere. Greh je glavni junak, ki vsak hip neutrudno preganja svojo žrtev, prilike dovolj za pisateljevo psihologijo in doživljanje trenutka. Dejanje se vrti le v duši in vesti, a se konkretizira komaj opazno v kakem razločnem dejstvu, včasih skoraj utone v preobilnem govorjenju, iz katerega pa se ob koncu dvigne nad vse lepo zarja odpuščenja in sprave z Bogom. Je pa ta grešnik blizu protestantske miselnosti, ki ne pozna spovedi, slovansko velikodušje, ki pozna vso naslado muke priznanja, je bliže krščanstvu in pravemu človeštvu.

Velimir Deželić ml., **Kragulj**. Poslovenil Lojze Golobič. Mohorjeva knjižnica 60. Založila Družba sv. Mohorja v Celju 1933. 255 strani.

Knjiga nadaljuje lepo hrvaško tradicijo o obujanju slovanske preteklosti, o duhovnih vrednotah slovanstva, ki smo zdaj dalje od njega kot pred 100 leti. Drugi narodi pišejo zgodovinske romane, da obujajo višje zavedanje historičnega človeka, Slovani ostajamo igrača dnevnih teorij. Zato je pozdraviti to zgodovinsko povest o sv. Cirilu, apostolu iz Soluna. To je doslej še edina konkretnejša ideja, ki vse Slovane druži. Dasi se Deželić mlajši v oživljanju snovi ne more meriti z bujno fantazijo starejšega Deželića, skuša pa zato podati točnejše črte časa z opisom bizantinske ceremonijelnosti, s posnemanjem starih pisateljev, posebno legende o sv. Cirilu, zlasti pa z vpletanjem istodobnih pesmi. Okorno počasni ritem časa je dobro zadet v tej široki epiki, ki se ji nikamor ne mudi.

Dr. J. Šile

Ivan S. Turgenjev, **Lovčevi zapiski I**, Lj. 1933. Izdala Jugoslov. knjigarna (Ljudska knjižnica 53). Iz ruščine preložili † Bogomil Vdovič, Marija Kmetova in Janez Rožencvet.

Ivan S. Turgenjev, **Plemiško gnezdo**. Roman. Lj. 1933. Izdala Jugoslov. knjigarna (Leposlovna knjižnica 14). Iz ruščine prevedel Jože Arko.

Z izdajo teh dveh del smo se Slovenci lepo oddolžili spominu Ivana S. Turgenjeva za petdesetletnico njegove smrti. »Lovčevi zapiski« gredo s tem prevodom drugič med slovenski narod. (Prvič jih je prevedel Fr. Jos. Remec in izdala Matica Slovenska, I. del 1882). Roman »Plemiško gnezdo« je pa sedaj prvič preveden v slovenščino.

»Lovčevi zapiski« — svojevrstna zbirka slik-akvarelov ruske prirode in ruskega človeka štiridesetih let prejšnjega stoletja — so prinesli Turgenjevu pisateljsko slavo in so še danes morda najbolj znano njegovo delo v svetu. Iz njih odseva življenje ruskih predreformnih podeželskih graščakov, graščinskih ljudi in kmetov v najbolj jarkih osvetljavah. Četudi Turgenjev pogosto nakazuje, da s položajem, v katerem je bil ruski kmet